

Čas laskavějí

Ted' jsme měli doma na téměř týdenní rekonvalescenci mrňousky, tedy skoro pětiletou vnučku a v srpnu tříletého vnučka. Překvapilo mě, jak často se v jejich řeči objevuje slovo kamarád. Při hře volali „tak půjdeme, kamarádi“, mluvili o kamarádech ze školky a ten menší mi občas zkoušel vyhrožovat, když se mu něco nelíbilo, že se mnou nebude kamaládit.

Nejsem schopná posoudit, zda ta výrazná potřeba kamarádství souvisí s věkem, nebo zda to je důsledek výchovy ve školce, jisté ale je, že pro děti je důležité být s okolními lidmi zadobře a že kamarádství je pro ně velká hodnota. A neplatí to jen pro děti. Nebylo by alespoň nemělo.

V neděli jsme zapálili, někdo možná jen pomyslně, první ze čtyř adventních svíček. Pro katolíky (píše se ve Wikipedii) je advent čtyřtýdenní doba radostného očekávání příchodu Spasitele, doba přípravy na Vánoce, tedy doba půstu, rozjímání a dobročinnosti. Když jsem byla malá a mladá, o adventu se u nás vůbec nemluvilo. Předvánoční doba byla naopak hektická, ustaraná, uspěchaná, a lepší to nebylo, když jsem měla vlastní děti. Bylo toho tolik, co se muselo udělat. Protože přece na vánoce za á má být vygruntováno, za bé napečeno alespoň devět druhů cukroví, za cé dárků má být hojnost a mají být včas a úhledně zabaleny, za dé...

Ale k čemu je sebehezčí výzdoba, když není čas si zapálit svíčku a pustit si muziku podle nálady. Zamyslet se nad rokem, který pomalu odchází do času bylo nebylo, a zavzpomínat, připomenout si dobu, kdy se čas skoro až do Miluláše vlekl a pak najednou zase rychle letěl. Zpytovali jsme svědomí, zda jsme, nebo nejsme zralí na pekelný pytel, a všechny poslední malé hříšky bobtnaly a bobtnaly, až nakonec všechno zachránil laskavý anjel, který držel čerta na krátkém řetězu a přimlouval se za nás u Mikuláše. Pak se znovu čas táhl jako med, až konečně jednou večer zazvonil zvoneček v zavřeném pokoji...

K čemu jsou sebeluxusnější dárky, když pro jejich obstarání není čas na přátelství. A na laskavost.

Čím jsem starší, tím víc si jí cením. Čím jsem starší, tím víc vnímám a uvědomuji si, že každý jsme ojedinelá bytost, že pravd na světě je nekonečně mnoho, že lidé mají své důvody pro to

být pomalejší, popletenější, protivnější, rychlejší, veselejší, línější, potrhlejší, smutnější, zkrátka jiní, než si zrovna já představuju, než já chci. A že já sama se určitě často chovám jinak, než si okolí představuje, a že to, že mě za to dosud nikdo nezahlušil, je jen otázka porozumění, dobré vůle a laskavosti mých spoluobčanů a zejména blízkých osob.

Poslední roky jsem se snažila předvánoční stres zmenšit tím, že jsem si objednávala úklid i cukroví. Ale ten kýžený adventní poklid se stejně nedostavoval. Stále bylo až příliš stresů, příliš mnoho musíš, musíš, musíš! Loni byl advent ve znamení stěhování a vyčerpání.

Letos bych ráda napsala, že mám nakoupené a ušité všechny dárky, že už peču cukroví, okna jsou umytá a že mám uklizeno. Mohlo by to tak být, protože mám mnohem více času. Ale raději ho věnuju rodině. Vnoučatům. Přátelům. Charitě. Taky mi přicházejí do cesty příležitosti. O kterých jsem snila i na které jsem si ani ve snu netroufla.

Samozřejmě, že se mi honí hlavou, jak to všechno stihnu a kde na to vezmu, ale je to někde v pozadí. Mnohem důležitější je vědomí, že jsem tady a teď. Že každý den dostávám darem celých dvacet čtyři hodin času a že je jen na mně, čím je naplním. Že nemá smysl si dělat starosti s něčím, co by mohlo, ale také vůbec nemuselo přijít. Naopak že má smysl si přát, uvědomit si, co vlastně chci dělat, po čem toužím, a neohlížet se při tom přání na všechno, co mi kdy kdo říkal o mých schopnostech a možnostech. Že má smysl požádat Boha či Vesmír i sebe o splnění svých snů. Protože jen ten, kdo ví, co chce, a řekne si o to, to také může dostat.

Psáno je, že pro katolíky je advent čtyřtýdenní doba radostného očekávání příchodu Spasitele, doba přípravy na Vánoce, tedy doba půstu, rozjímání a dobročinnosti. Možná stačí jen zaměnit pár slov, aby to bylo univerzálnější.

Advent je doba radostného očekávání nového světla. Doba přípravy na Vánoce, kdy než věci dělat bez chuti a potěšení, je lepší nedělat je vůbec, a naopak když nám udělá radost čerstvě vymalovaný dům nebo patnáct druhů cukroví, tak se do toho radostně pusťme. Ostatně, u práce jde rozjímání či meditování nejlíp, alespoň mně, pokud se mi tedy podaří odstranit z dosahu všechny rušivé elementy. Advent je doba dobročinnosti.

Advent by také měla být doba laskavění.

Protože laskavost není slabost, je to síla, kterou si navzájem dokážeme pomáhat a vylepšit žití.

Laskavost je síla, která nám přivolá advent. Teď, i kdykoli jindy.

Vyšlo na Zvířetníku 4. 12. 2018

http://neviditelnypes.lidovky.cz/vanocni-advent-01g-/p_zviretnik.aspx?c=A181203_203450_p_zviretnik_kosa

{fshare}